אישים באגרות הראי"ה

הרב ישראל הכהן יפה, רב מנצ'סטר

רב במנצ'סטר, ששאל על סופרי סת"ם בארץ ישראל ועל מכתבי פלסתר נגד הרב קוק · שנות חייו אינן ידועות לנו

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

פרטים ביוגרפיים על הרב ישראל הכהן יפה לא מצאנו במקורות שבדקנו. מן האגרת עולה שהיה רב במנצ'סטר, וידיד נאמן של הרב קוק.

הרב קוק על הרב ישראל הכהן יפה

בשנת תרפ"א (1921) השיב לו הרב קוק על מכתביו: איגוד סופרי הסת"ם הכשרים בארץ ישראל עומד תחת השגחת משרד הרבנות, ואין לקנות סת"ם ממקור אחר. המגמה היא שארץ ישראל תהיה מרכז ל"אומנויות שבקודש". על מכתבי הפלסתר נגדו כתב שאין לשים לב אליהם. יש תמימים שחושבים שכל התעוררות לאומית יש לרחק, אבל התחייה הלאומית, "שאע"פ שנתערבו בה סיגים רבים... מזרע קודש" (כרך ד', אגרת אקיח).

האגרות

כרך ד', אגרת אקיח: תרפ"א: על איגוד סופרי הסת"ם בהשגחת הרבנות, ועל מכתבי הפלסתר נגד הרב קוק.

"שאע"פ שנתערבו בה סיגים רבים ואנו מאמינים אנו שמזרע קודש"

ראו גם

הרב יעקב הכהן יפה, מנצ'סטר. (הרב יעקב הכהן יפה)

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר הרב ישראל הכהן יפה, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אקיח

תמצית האגרת

תאריך ומקום: (תרפ"א) **נמען:** הרב ישראל הכהן יפה, רב מנצ'סטר

איגוד הסופרים (סת"ם) הכשרים עומד תחת השגחת משרד הרבנות, ואין לקנות סת"ם אחר. המגמה שארץ ישראל תהיה מרכז ל'אומנויות שבקודש', וסופרים מהגולה יעלו. על מכתבי הפלסתר: אין לשים לב; הרב קוק אינו מקפיד, ואף מקרב את העניים שבהם, כי יש תמימים שחושבים שכל התעוררות לאומית יש לרחק, אבל התחייה, אף שנתערבו בה סיגים, 'מזרע קודש'.

עיקרי הדברים

- השגחה על סת"ם.
- ארץ ישראל מרכז לאומנויות הקודש.
- הפלסתר - אין לשים לב.

נוסח האגרת עם ביאור

לכבוד ידי"נ[1] הרב הגאון המפורסם רב פעלים מוה"ר[2] ישראל הכהן יפה [רב במנצ'סטר; ראו (כרך ג', אגרת תתקמח)] שליט"א[3] רב דק' מנשסטר יצ"ו[4]

שלו'[5] וברכה מקדש. אחדשה"ט[6] באה"ר[7]

מכתביו היקרים זה אחר זה קבלתי, ומחזיקנא טיבותא רבא לכתר"ה[8] אהובי וחביבי על דבריו הנעימים המפיקים נוגה אהבה וידידות אמת, ומאד יהי'[9] לי לעינים אם יכבדנו כת"ר[10] כפעם בפעם בדבריו היקרים, וביחוד בענינים שיש בהם משום עבודה ומעשה לבנין עם ד' על אדמת קדשו. וע"ד[11] עניני ספרות הסת"ם[12] [ספרי תורה, תפילין ומזוזות] אמת הדבר שתחת השגחת משרד הרבנות עומד הוא האיגוד של הסופרים הכשרים, ויש ע"ז[13] השגחה הגונה. וחוץ מהסופרים העומדים על יד המשרד אין כדאי לקח שום ענין של סת"ם[14], כי בלא השגחה המכשלה רבה מאד. ולעומת זה כל מה שיוסיפו אומץ לחזק את ידי הסופרים הכשרים, יעשו בזה רב טוב בין לענין הכשרות, בין לטובת חיזוק ישוב אה"ק[15]. ומגמתנו היא שא"י[16] תהי'[17] למרכז לכל עניני האומניות שבקודש, וממילא סופרים הגונים מערי הגולה ג"כ[18] יבאו לא"י[19], ויתרבה ע"י[20] הישוב הקדוש.

וע"ד מכתבי הפלסתר שנשלחו מאיזה אנשים נגדי, אין כדאי לשום ע"ז לב כלל, גם בשעת פעולתם לא תפס הענין מקום, וק"ו[21] כעת שאין מעלה על לב דברים כאלה, שאיזה יחידים הרחוקים מהעולם ומהחיים עושים במחשכים, ואני איני מקפיד עליהם כלל, ואדרבא אני מקרב את העניים שבהם, כשהם דרושים לעזרה, כי נמצאים מהם תמימים שחושבים שכל נטיה של התעודדות לאומית ראויה להיות מרוחקת. ומה נעשה עם אנשים כאלה, שהם נרתעים לאחור בשעה שהם רואים או שומעים דברי לשבחה של התחיה הלאומית, שאע"פ[22] שנתערבו בה סיגים רבים ואנו מאמינים אנו שמזרע קודש. ונכון לבי בטוח בעזרת צור מעוזנו אשר החל להראות את עמו את כבודו וזרוע עז ישועתו, כי יאיר לנו באור חסדו הלוך ואור, ונגלה יד ד' לעיני כל יושבי תבל לכבוד ולתפארת, וכל בית ישראל יעשו

שכם אחד לעבודת ד' באור תורה וקדושת אמונת אומן, ומהר ציון תצא אורה קדושה להאיר עיני כל אפסי ארץ, במהרה בימינו אמן.

הנני מליט בזה את מכתבו של אחד מגדולי רבני המשרד שכתב לי ע"ד[23] ענין הסופרים, כי אני אינני יכול לפקח בפרטיות ע"ז. והנני בזה חותם בכל חותמי ברכות כנה"ר[24] ונפש ידי"ע[25] דוש"ת[26] מהר הקודש בירושלים.

---

1. ידי"נ - ידיד נפשי
2. מוה"ר - מורנו הרב רבי
3. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
4. יצ"ו - ישמרה צורה ויחייה
5. שלו' - שלום
6. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
7. באה"ר - באהבה רבה
8. לכתר"ה - לכבוד תורתו רום הדרתו
9. יהי' - יהיה
10. כת"ר - כבוד תורתו
11. וע"ד - ועל דבר
12. הסת"ם - הספרי תורה, תפילין ומזוזות
13. ע"ז - על זה
14. סת"ם - ספרי תורה, תפילין ומזוזות
15. אה"ק - ארץ הקודש
16. שא"י - שארץ ישראל
17. תהי' - תהיה
18. ג"כ - גם כן
19. לא"י - לארץ ישראל
20. ע"י - על ידי
21. וק"ו - וקל וחומר
22. שאע"פ - שאף על פי
23. ע"ד - על דבר
24. כנה"ר - כנפשו הרמה
25. ידי"ע - ידידו עוז
26. דוש"ת - דורש שלומו ותורתו